

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, kedd 1914. április 21.

88. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Fiumei oktalanságok

a címe az „Az Ujság“ szombati számában megjelent cikknek. Mint a címe is elárulja, fiumei ügyekkel foglalkozik, még pedig szokatlan tájékozottsággal. Mindenképen tanulmányos és érdekes lapjaink cikke, mert azt bizonyítja, hogy kezdenek már Budapesten is tisztán látni. És így van ez helyesen. Ime a cikknek érdekesebb részei:

A világ megy előre a maga útján. Nagy politikai és gazdasági érdekek nyomulnak az apró viszálykodások helyére és a demokratikus fejlődés mindenütt megköveteli a maga jogait. Fiumében és környékén azonban még egyre folynak a lokális politikai oktalanságok.

A horvát ellenzéki töredékek oktalanságát még csak meg lehet valahogyan érteni. A tenger melléki horvátok a magyar államellenességük gyűlöletében nevelkedtek és abban a hibás hitben, hogy Fiume „visszaszerzése“ az ő kötelességük.

Azt azonban, hogy a fiumei olaszság renitenciája és államellenes magatartása mitől jó, egészséges észszel bíró ember meg nem mondhatja.

A maga helyére visszaállított rappresentanza megmarad azon a politikai uton, mely, röviden szólva, a fiumei olaszság tönkretételére vezet.

A krízis ott szakadt félbe, hogy a maga jogaiba visszaállított fiumei képviselő-

testület Zanella Richárdot szinte egyhangulag podesztává választotta meg. A mérsekelt, alkotmányhű és hazafias olasz elemek félelemből megint deferáltak a többségnek. A teljes béke és az olaszság felsőbb-ségének helyreállítása egyedül attól függött, hogy az új podeszta a magyar állam képviselőjének, a kormányzónak, adja meg azt az elégtételt, a mi több mint két évi durva sértetetés, terror és becsületgázolás után nemesak a magyar állam képviselőjének, de minden magánembernek is kijárt volna. Zanella és barátai ezt azonban nem tették meg s így lehetetlenné vált az, hogy őt a kormány megerősítse podesztai székében.

Az egész világon mindenki természetesnek fogja tartani, hogy a kormány nem javalhatja a koronának egy olyan autonóm főnök megerősítését, a ki az állam exponensével nyílt ellenségeskedésben van és a ki legkisebb jelét sem adta annak, hogy az államfenség iránt illő tisztességgel viselkedik, ellenben ezer jelét annak, hogy azt gyűlöli. Azonfelül pedig mindent elkövetett arra, hogy a magyarság iránt is gyűlöletet ébresztszen polgártársaiban. Sajnos, hogy ezen a téren olyan eredményeket ért el, a melyeket a fiumei olaszság kiváltságos helyzetében józan fejjel még elképzelni sem lehetett volna.

Az öngyilkos politikai heccelődés azonban még ennél is tovább ment. A fiumei kormányzó palotáját előbb egy gonosz bombamerénnyel megrongálták, a tél végén

nyokat!

Damjanich éppen arra lovagol az ő tizenhét markos lován, s felkapja ezt a megjegyzést s oda szól a sorba.

— Gyerekek, hát bemenjünk Vácra?
— Be bizony, mert itt nagyon esik. —
zúgják egyhangulag a fiúk.

— Igen, de bent van a német Vácán.

— Kiverjük őket! — kiáltják most még hevesebben.

— Jó, hát kiverjük, befütyülünk nekik, — mondja Damjanich, olyan hangon, mint ha ez a világban a legtermészetesebb volna.

Éljen-riadalom tört ki erre a kijelentésre, hiszen mindenki szentül meg volt győződve, hogy ha ezt Damjanich mondja és Földváry vezeti őket, akkor az meg is fog történni s hogy már előre is örüljenek a száraz hajléknak és tán még jobban a szép váci leányok esőkjainak, rágyújtották egy pajkos népdalra és hagyták szakadni az esőt kedvire.

A Gombás-patak köhidján tulról lövöldöznek ide az osztrákok. Ugy dukálna, hogy a vörössapkások is lövöldözést kezdenek, de hát ki bibelődne most annak a nedves tölténytáskának a nyitogatásával, mikor már Vác látszik a hidon túl, ahova sietni kell.

Földváry Károly kezébe ragadja a zászlót.

— Fiúk! szuronyt szegezz! Utánam!

Az eget hasogatta az a riadás, ami erre következett. A fiúk vállat a vállhoz

pedig bombát sütöttek el a palota kertjében. Az állami rendőrség a merénlyőt megkerítette. Ekkor azonban Anconában (ahol a fiumei irredenta egyik kiutasított feje székelt) elkezdődött a eselszövény. Egy kétes hiteli ember vallomása alapján ráfogták az államrendőrségre, hogy ő maga, politikai okokból bérelte fel a merénlyőt a bomba elpukantására. És ezzel az volt a célja, hogy a „fiumei olaszokat“ végképpen hitelvesztetté tegye és letörje. Ebben a beállításban azután az olaszországi újságokat undok magyarellenes cikkekkkel árasztották el. Mivel pedig Itáliában a Garibaldi-korszak emberei egyre ritkábbak s az új olasz nemzedék épp oly kevéssé ült a „babiloni vizek mellett“, mint a mi hebehurgya ifju radikálisaink: Olaszországban a fiumei kocapolitikusok valósággal el is hitették, hogy a magyarok az olaszok legádázabb ellenségei s a magyar kormány és nemzetnek jelenleg legforróbb óhajta, hogy a fiumei olaszok nyakát kitekerje.

Bizonyos, hogy a fiumei kocapolitikusok a magyar nemzet és állam becsületébe tévedtek itt bele, tehát olyan feloniára ragadtatták el magukat, a mi ellen tiltakozni a fiumei hazafias olaszoknak állana szoros kötelességében. Ha leterrorizálva nem meri megtenni, annál rosszabb reá nézve.

Hogy azt a bombavetőt nem a fiumei rendőrség bérelte fel s hogy az olasz közvélemény előtt a magyarság ekkora legyalázása csak hazug politikai manőver volt,

vetve a vörössapka ernyőjét a szemükre hurrá, hogy ne lássák, ha valamelyik bajtár-uk elmarad, csak előre és mindig előre. Még azt se látják, hogy a zászló lebukik. A vezér alól kilótték a lovat, csak egy perc egész, a vezér egy másik lóra kap, de csakhamar ezt is kilóvik alóla, most már gyalog viszi a zászlót előre.

— Itt vagyok fiúk, nincs semmi bajom, csak utánam!

És mintha az Pias hősei közül való volna, akif nem fog a fegyver, úgy ő is sértetlenül átvizeti fiait a hidon, majd be a városba.

Götz hátrál, de hőiesen küzd, minden találatnyi földet drágán ad fel. Már Vác város felé felvált az utcai harc. Götz gonoszul esik. Vác város népe kupákban hordja a bort a hős vörössapkásoknak, de a városi szépek sem fukarkodnak a esőkkel.

Götz tábornokot a honvédek temetik el hőst megillető katonai pompával.

Dieső vörössapkások és hőszvevények Földváry Károly! büszke volt rátok az akkori magyar nép és büszke rátok ez a kor is, de nem szabad volt száz esatátok után meg-

TITA RUFFO, JADLOWKER, CARUSO
PHONO hangversenyerem

Zeneszamok és színművészek előadásai. — Szabad bemenet. — Bedobandó jegyek 20 fill. a pénztárnál.

„A Tengerpart“ tárcája.

A vörössapkások.

1849 április 10-én reggel óta szakadó esőben meneteltek Vác felé a vörössapkások. Csak tíz töltény volt mindeniknek a táskájában, még ezt is nehéz a fiúknak cipelni, hiszen még ennyire is nehezen lesz szükségük.

Az a vékony köpönyeg, meg az az üres borjú is úgy huzza a vállukat szegényeknek, hisz az is esuromvízzé van ázva. Még a danolás sem esik már jól, amivel máskor megkönnyítették a hosszú menetelést. Olyiknak még a bakancsában is átszivárgott az esővíz. A puskáikat lefelé fordítva, szomorúan bandukolnak a fiúk.

— Kutyanak való idő, — falkad ki az egyik.

— És ezt tavasznak esufolják a kalendárium-csinálók.

— Még danolni sincs az embernek kedve.

— Jobb dolga van annak a kutya németnek, szárazon ölelgetik a váci esinos lá-

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este teljes zenekarával hangversenyez:
Bonyhádi Jónás Laci.

az rövidesen bizonyított dolog lesz. De akár hogyan álljon is ez a dolog, azt ebben az országban mindenki tudja, hogy a magyar nemzeti és állami politikának célja sohasem a fiumei olaszság elpusztítása, hanem ellenkezőleg, annak egyenesen megtartása volt és az ma is. Még mesterkéltségekkel is az, mert hiszen tudva van, hogy az olaszság Fiume népének számbeli kisebbsége. Nincs tehát annak semmi értelme, hogy egy szintelt bombamerénnyel a magyar állam a saját maga céljait és érdekeit tegye semmivé.

Most a fiumei zanellisták új ütőkártyát készülnek kijátszani. El akarják hitetni egész Olaszországgal s ha lehet Magyarországgal is, hogy a fiumei kormányzó a horvátokkal fog szövetkezni az olaszok letörésére. A mi természetesen megint egyike lesz azoknak a hazugságoknak, a melyeket a koalíció ritusából jól ismerünk.

Mély fájdalommal kell azt felismerünk, hogy a fiumei zanellizmus a magyar állami politika minden ellenkező és minden olaszbarát törekvése mellett is csakugyan meg fogja ölni az olaszság vezető szerepét Fiumében. Az 1868-ban és 1870-ben a fiumei olaszok részére teremtett és azóta is fentartott kivételes és kiünő közjogi helyzet ezt mindmaig lehetetlenné tette; azonban a legkitünőbb közjogi biztosítékok sem képesek megmenteni az olyan népet, mely a maga elpusztítására mindent elkövet.

Fiume olasz népének felséges módja és alkalmi volt mindig és van ma is, hogy gazdasági vállalkozásával résztvegyen abban a nagyszerű kereskedelmi és hajózási tevékenységben, a melyet Magyarország ott megteremtett. És ime olaszországi fajrokonaitól mitsem tanulva, nyomorult kisvárosi veszekedésekkel és vásott gyermekekhez illő politikával öli el drága idejét. Gyásza lesz minden jó magyarnak a fiumei olaszság elpusztulása, de a zanellizmus folytatásának a logika kérlehetetlen törvényeinél fogva csakis ez lehet a vége.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon. vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

számlálni a vörössapkás főket és nem volt szabad siratni.

A szabadságharc bevégeztésekor a 3-ik zászlóalj vörössapkásaiából, 1200 főből maradt 193 és ugyanilyen arányban a 9. zászlóaljból is.

Csak Földváry Károlyt kimélte a golyó és minden fegyver, végig küzdötte az egész szabadságharcot az ő kedves fiait, a 3. zászlóalj vörössapkásai élén. Akarták dandárnoknak előléptetni, de ő megköszönte, ő már csak itt marad az ő vörössapkásai között.

A szabadságharc leverése után Haynau kötél általi halálra ítélte Földváry Károlyt, mely büntetést tizenhét évi várfogságra változtatták.

A váci csata után a katonai vitézségi rend II. osztályával lett feldiszipve. Ezenfelül Kossuth elrendelte, hogy egy nemes telivér ló adassék neki.

Mikor Damjanich ezt meghallotta kacagva mondja:

— Fuvvéter lovat neki, hisz a legelső ütőkőben kilövik alóla.

— Nem bánom én — válaszol Földváry — jó nekem a fuvvéter ló is, csak közelebb vigyen az ellenséghez.

Damjanich elkomolyodva ránéz, azután meghatva öleli magához és végigcirógatja sötétbarna arcát.

— Oh, te kicsiny cigányom, nem bánom én, ha száz telivér lovat lőnek is ki alólad, csak te maradj meg nekem.

Somogyi Gy.

Tanácskozások után.

Az abbáziai találkozó.

A két miniszter és kísérete már Bécsben és Romában van, Abbazia felvette minden napi formáját, még himmondója sines a történelmi napoknak. A világ még néhány napig beszélni fog Abbaziáról, aztán csend lesz, mignem a delegációk ülésén talán megtudjuk, hogy mi is történt a Stefániában. Ami jelenteni valónk még van, az a következő:

Di San Giuliano olasz külügyminiszter szombaton délután 5 óra 20 perckor az osztrák vasutigazgatóság által rendelkezésére bocsátott különvonaton Avarna herceg bécsi olasz nagykövete, Garbasso kabinetfőnök és Biancheri-Ciappari követségi titkár társaságában Romába utazott. Gróf Berchtold külügyminiszter, valamint a konferencián résztvett többi osztrák-magyar diplomata kikísérték a mattugliei pálvandvarra San Giuliano külügyminisztert. A pálvandvaron megjelentek még: Caccia-Dominioni Károly gróf fiumei olasz konzul, Lebrecht trieszti olasz főkonzul és Schmidt Zabierow báró kerületi kapitány. A két miniszter élénk beszélgetésben maradt együtt egy ideig, majd igen szívélyes módon bucsuztak egymástól. San Giuliano elbucszott a pálvandvaron megjelent többi személyiségtől is. Amidőn a vonat megindult, a kocsis ablakában álló olasz külügyminiszter azt kiáltotta gróf Berchtold külügyminiszter felé: Au revoir! Berchtold grófnétől és Forgách grófnétől az olasz külügyminiszter már a Stefánia-szállóban bucsuzott el.

Gróf Berchtold külügyminiszter, visszatérően Abbaziába látogatást tett az itt időző báró Schwegelnél, az osztrák urakháza tagjánál.

San Giuliano olasz külügyminiszter elutazása előtt a két külügyminiszter a következő táviratot intézték Bethmann-Hollweg birodalmi kancellárhoz Korfuba:

Valamennyi bennünket érdeklő kérdéssel folytatott eszmecsere során ismételtelen megállapítottuk a három szövetséges hatalom nézeteinek teljes egybehangzását és összefüggésüket befejeztük igaz örömmel küldjük önnek legőszintébb barátságunk kifejezését. San Giuliano, Berchtold.

Az abbáziai találkozóval kapcsolatban jelenti a Neue Freie Presse: Néhány osztrák és magyar cég Kilikiában koncessziókra pályázik e tartomány természeti kincseinek kiaknázására végett. Az osztrák és magyar kormány támogatja e pályázók lépéseit a tekintetbe jövő török hivatalos tényezőknél. Miután az olasz közvéleményben nagyon elvan terjedve az a nézet, hogy ez az olasz érdekek károsítását foglalja magában, beavatott helyen szerzett értesüléseink alapján megállapíthatjuk, hogy a kisázsiai kérdésben is Olaszországgal teljes egyetértésben járunk el. Ez következik az abbáziai találkozó is tanácskozás folyt, bizonyára azzal az eredménnyel, hogy ez a már négy évvel ezelő óta fennálló egyetértés a két külügyminiszter eszmecserejében újabb megerősítést nyert. Aspirációink különben tisztán gazdasági természetűek.

Érdekes lesz felemlíteni, hogy San Giuliano elutazása előtt a következőket mondta egy olasz hírlapírónak:

— Vigyázzanak rá, hogy a közvéleményt rövidlátó emberek fölé ne vezessék. A ta-

lálkozás eredménye olyan, hogy mind a két részre nézve egyformán áldásos lesz.

Vasárnap délelőtt Forgách és Walterskirchen gróófok is elutaztak, míg Berchtold gróf az este hagyta el Abbaziát.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő n. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivételek a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papírgvár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki beirépjegyeket.

A FIUMEI MAGÁNTISZTVISELŐK ÉVI KÖZGYÜLESE.

A fiumei magántisztviselők egyesülete tegnap, f. hó 19-én tartotta meg rendes évi közgyűlését, a melyen a családi okok miatt távol maradó Lampel Béla elnök helyett Zefran Ferenc alelnök elnökölt. A közgyűlés — tekintve, hogy a tagok egy része, mint erre A Tengerpart olvasói is emlékezhetnek — már évközben is elégedetlenkedett — mozgalmasnak ígérkezett. A napirend tárgyalása után a reformjavaslatokra került a sor. Az egyesület ifjú gárdája, a reformerek, azt a javaslatot tették, miről egyébként szombati számunkban is írtunk, hogy az egyesület keretében havonként megjelenő lap indíttassék, melynek az legyen célja, hogy a tagok közt a kapcsolattartás és ezenfelül társadalmi és klubéletet kívántak behozni. A lapot a közgyűlés rövidebb vita után elvben elfogadta, míg a társadalmi tömörülés kérdése hasznosabb vitát idézett elő.

Az ellenzék, amely a harminc és egy-néhány aláírással ellátott reformjavaslatot nyújtotta be, a közgyűlésen talán öt-hat tag képviselte, ami tagadhatatlanul rossz szervezésről tesz tanubizonyságot. A javaslattevők közül Somlyó Ödön, Fürst Ödön és különösen Neumann Miksa vették szépen pártfogásba a társadalmi tömörülés eszméjét. Szemben ezekkel Pintér Zsigmond szöjt a tárgyhoz és a többség tapsaitól kísérvé fej

tette ki, hogy mennyire lehetetlen Fiuméban társadalmi életet a magántisztviselők közt megteremteni. Pintér Zsigmond szerint a nemzetiségi ellentéteket behűreolnák az egyesületbe és ez az erők szétforgácsolására vezetne. A politikától az egyesületet óvni kell.

A klub eszméjét a közgyűlés nagy többséggel elvetette.

Ezután az igazgatóság választására került a sor. A választás eredményét legközelebb tesszük közzé, mert a közgyűlés folytatását időközben péntek estére halasztották.

— **Augusztai királyi hercegnő Fiumében.** Augusztai királyi hercegnő, aki ez idő szerint Mentone-ban üdül, udvarhölgyének, Majthényi Anna bárónének kíséretében ma Velencében utazott és egy héttig a Lidón marad. A királyi hercegasszony Velencéből Fiuméba jön s innen gyermekeivel együtt visszatér Budapestre.

— **Személyi hírek.** Ratibor Amália és Schwarzenberg Mária hercegnők, továbbá dr. Agoraszto Péter főnyényszéki tanácselnök Budapestről, dr. Simonyi-Semadan Sándor és Gaál Sándor orsz. képviselők Abbazia-ba érkeztek.

— **A kereskedelmi kamara ülése.** A fiumei kereskedelmi- és iparkamara holnap, kedden este ülést tart.

— **Elhalasztott emlékünnepély.** Simonyi Zsigmond dr. előadásának ma estére történt halasztása miatt a Fiumei Gyorsíró Egyesület Markovits-emlékünnepélye ma nem tartható meg. Az egyesület az ünnepélyt szerdán este fél hétkor fogja megtartani s azon bárki megjelenhet.

— **Hajótávírászok vizsgája.** Az Adria hajóstársaság Ferenc József király gőzösén szombaton voltak a dróttalan táviró-kezelési vizsgák, amelyekre ketten jelentkeztek: Minach Attila és James Pál. Mindketten kitűnő sikerrel tették le a vizsgát.

A vizsga után mindketten letettek a szolgálati esküt.

— **Adomány.** Az Adria-hajóstársaság 35 korona 65 fillért adományozott a hajóskapitányok klubjának, a hajótöröttek özvegy- és árvaalapja javára. A klub igazgatósága hálás köszönetet mond az adományért.

— **A Szabad Liceum** a következő értesítést küldte szét: Simonyi Zsigmond dr. egyetemi tanár Nyelv és társadalom című előadását közbejött akadályok miatt 20-án, hétfőn, este fél 7 órakor fogja megtartani. Együttal értesítjük, hogy Tábori Kornél urnak A jó kedv birodalma című mozgófényképekkel kísért szindarabjához minden tagunk számára április 29-éig két-két kedvezményes jegyet tartunk fenn (kizárólag családtagok számára) 70 fillér árban. A jegyeket a felsőbb leányiskola kapusánál lehet vásárolni. Nem tagok 1 korona 50 fillérért válhatnak jegyeket. A darabot Tábori Kornél ur személyesen fogja olvasni és színrekerül a mulattató darabban Molnár Ferencnek egy kacagtató mókája is. Halász Gyula urnak f. hó 24-én tartandó előadására külön meghívót küldünk.

— **A városi tanács helyreigazit.** Szombati számunkban hírt adtunk róla, hogy a városi képviselőtestület — tudatlanság vagy rosszhiszeműség folytán — átlépte hatáskörét a választók névjegyzékének összeírása körül.

Antoni Gino dr. városi titkár ma cikünkre célozván, a következő kijelentést tette munkatársunk előtt.

— Kérem A Tengerpartot, hogy valamely formában sziveskedjenek helyesbíteni azt a sajnálatos hibát, mely egy félreértésből származott. A városi tanács április 17-én 12859. szám alatt kiadott hirdetménye világosan megmondja, hogy a városi választók névjegyzékének elkészítése céljából közhírré teszi, hogy április 20-tól május 2-ig a város összeíró közegei bejárják a várost és összegyűjtik a szükséges adatokat egy összeállítandó választói névjegyzékhez.

— A félreértés onnan származik, hogy a lapok azt hitték, hogy a városi képviselőtestület az országgyűlési képviselő választók névjegyzékét akarja összeállítani, holott a valóság az, hogy a városi tanács amolyan népszámlálási bizottságokat küld szét a hirdetményben közölt napokon oly célból, hogy azok írják össze a városban lakó összes 24 éven felüli férfiakat, akik magyar állampolgárok. Erre azért van szükség, mert a képviselő választók névjegyzékét az 1914:XIV t. c. értelmében összeállítani akaró központi választási bizottság munkáját akarja a tanács megkönnyíteni, ami ugy történik, hogy a bizottságnak kész statisztikai adatokat állítanak rendelkezésére.

— **Tűzvész Susákon.** Az éjjel fél 12 órakor hatalmas lángok csaptak fel Susákon, a Zvonimirova utcában levő Vecerina házból, ahol a Bakarcie-féle istálló gyulladt ki. Az istálló oly nagy lánggal égett, hogy megvilágította egész Fiumarát, a Deltát és az Eneo-teret. A susáki tűzoltók közül vagy tizen jelentek meg, de ezek oly fejvesztetten dolgoztak, hogy csakhamar tüzet fogott a lakóház tetőzete is. Óriási pánik támadt. A hazban levő tömeglakások lakói nagy jajgatással rohantak a szabadba, a butorokat pedig a harmadik és negyedik emeletről szórták az utcára, ahol a szekrények, ágyak, asztalok és székek recsegve-ropogva törtek darabokra, úgy, hogy teljesen hasznavehetlenné váltak. Az ágyneműket és ruhákat a fecskendőktől felgyülemltet viz tette tönkre. A közönség hangosan követelte, hogy hívják a fiumei tűzoltókat, de az alsó ruhában ijedten futkosó susáki tűzoltóparancsnok nem tett eleget a felhívásnak. Végre egy rendőr telefonált a fiumei tűzoltókért, akik 10 perc múlva hangos kürtjelzéssel, sebesen vágatva meg is érkeztek s Riccotti Ádám vezetése mellett munkához láttak. Csak ekkor érkezett meg a susákiak nagy létrája, amit azonban Riccotti hátra rendelt, mert a fiumeieké már fel volt állítva és ez csak hátráltatta volna a munkát. A susáki parancsnoknak sehogysem tetszett hogy a fiumei tűzoltóság vette át a célszerű oltást, kiadta a rendeletet, hogy a nagy létrát vigyék előre, mert itt ő parancsol, nem pedig Riccotti. Így megtörtént az, hogy mikor a esővezető vizet kért, a kürtös „menekülj” jelzett, mire a tíz tűzoltó hanyatt-homlok rohant ki az épületből. Szerencsére a csendőrök, akik időközben megérkeztek, szuronnyal szereztek érvényt Riccotti parancsának, aminek meg lett az az üdvös eredménye, hogy derék tűzoltóink zavartalanul dolgozhattak és egy óra leforgása alatt elfojtották a tüzet. Nélkülök — tekintettel az éjjel dühöngött hatalmas bórára — alighanem elpusztult volna Susák fele.

— **Elbocsátott munkások.** A Ganz-Danubius hajógyár bergudii telepén a szombati bérfizetésnél 72 munkást elbocsátottak, míg szerint a kevés munka miatt. A vállalat jelenleg csak 2200 munkást alkalmaz, akik

az épülő hadihajókon dolgoznak. Az Ungaro-Croata társaság által rendelt gőzös építését még nem kezdték meg.

Május 1-ig még 2—300 munkást fognak a gyárból elbocsátani. A delegációk tengerészeti ügyeinek letárgyalása után, május 20—25 körül azonban egyszerre 7—800 munkást fognak munkába állítani.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi tisztifőorvosi hivatal jelentése szerint, az április 13-ától 19-éig terjedő héten bárányhimlőben 1, vörhenyben 5, kanyaróban 12, differitiszben 1, hastífuszban 5, szamárhőgésben 4, ragályos fülmírigyben 6, trachomában pedig 2 megbetegedés történt. A környékről 1 kanyarósta, 1 trachomát és egy nyakszirtmeregvedésben megbetegedett egyént hoztak be a kórházba.

— **A bóra.** Tegnap a bóra miatt az Ungaro-Croata hajóstársaság Abbazia gőzöse nem érkezett meg Buccariból, s ugyanezen társaság Sava gőzöse nem jött meg Lovranából. Ma a szép idő beálltával a hajóközlekedés ismét rendes.

— **Nagy rizsszállítványok.** A napokban nagy rizsszállítványok érkezését jelentettük. Tegnap két nagy angol hajó érkezett Fiuméba hatalmas rizsszállítvánnyal. Az egyik a Hindustan, amely egy budapesti cég részére hozott 58,377 zsák rizst, a másik a Freymayne, amely a helybeli rizshántológyárnak hozott 62,501 zsákkal.

— **A fogaskerekek között.** Vidas Antal 30 éves fiumei munkás jobb lába a rizshántológyárban szombat délután a rizs elraktározásnál valami ismeretlen módon az elvátor fogaskerekei közé került. Súlyos sérülésekkel szállították a kórház sebészeti osztályára.

— **Összepréselte a kezét.** Glackner József 23 éves papirgyári munkásnak szombat délután a sajtoló gép valami módon bekapta a jobb kezefejét. Rémes sikoltására megállították a gépet, a súlyosan sérült munkást pedig bevitték a fiumei kórház sebészeti osztályára. Két ujját le kellett vágni.

— **Baleset a farakodásnál.** Tabisevich Miklós 58 éves rakodó munkás a Deltán többedmagával egy nagysúlyú fatörzset akart felrakni egy kocsi-ra a Neuberger-féle faraktár előtt. A fatörzs azonban valahogyan kiesezett a munkások kezeiből és visszazuhant a földre oly szerencsétlenül, hogy Tabisevich lábára esett és összetörte a bal lábszárát. Az elhívott mentők a fiumei kórházba szállították a szerencsétlent. Állapota igen súlyos.

— **Nem sikerült lopás.** A szabadkikötőben horgonyzó Carpathia Cunard gőzös egyik fedélzeti őre egy gyanús idegent vett észre a hajón. A gyanús idegen szőnyeget és egyéb könnyen elemelhető holmit akart összeszedni, melyeket egy hajó mellett várakozó csónakba akart dobálni. A hajóőr átadta a tolvajt a határrendőrségnek. A csónakban várakozó cinkostárs látva, hogy baj van: gyorsan elevezett a veszedelem helyéről. A csónakost a rendőrség keresi.

— **Az Austro-Americana tengerhajóstársaság,** mint Triesztből jelentik, tegnap tartotta rendes évi közgyűlését Cosulich Calisto elnöklésével. A zárószámadás dur leírás után 2,539,457 korona tiszta nyereséget mutat. Elhatározták, hogy az alapszabályszerű tartalékolás után osztalék fejében 8 százalékot vagyis 16 korona osztalékot fizetnek és 47,978 koronát az új üzletév számájára visznek át. Ugy a főügyelő bizottságnak, mint az igazgatóságnak megadták a fölmentvényt. Az üzleti jelentés megállá-

pitja, hogy a hajózás kedvező fejlődése az 1913. év legnagyobb részében tartós volt, azonban az év vége felé az általános kedvezőtlen gazdasági helyzet következtében némi visszahatás mutatkozott, a mely mindinkább érezhetőbbé válik. A társaság 1913. évben a monarchiában 32 millió korona beruházást tett. A hajópark négy új gőzhajó beszerzésével szaporodott. A közgyűlés egyhanguan elhatározta, hogy az alaptőkét 60 ezer darab új 200 korona névértékű részvény kibocsátásával 12 millió koronával vagyis a jelenlegi 24 millió korona alaptőkét 36 millió koronára emelje föl és megbizta az elnökséget és a főügyelő bizottságot, hogy az új részvények emissziójának feltételeit saját hatáskörében állapítsa meg. A többi javaslatot is egyhanguan elfogadták. Az elnökség megválasztásának jogát, a mely a jelen közgyűléssel lejár, további öt esztendőre a társaság alapítóira ruházták. E jogot gyakorlandó, az alapítók a jelenlegi igazgatósági tagokat és pedig Cosulich Calistot és Schenker Engerer August dr.-t újból az igazgatóság tagjaivá választotta.

— **Betörők a koresmában.** Ricci Antalnak a Plasse-Torrettán levő koresmájában tegnapelőtt éjjel betörők jártak, akik 4000 korona készpénzt vittek el. A nyomozás hamar eredménnyel járt. Letartóztattak ketőt a betörők közül s már a harmadiknak is nyomában vannak.

— **Akikötőből.** Apr. 20. Érkezett: Arimatea osztrák gőzös Newyorkból, 7058 zsák aszbesztel, 808 bál pamuttal, 180 láda géppel és 360 zsák quebracoval; Zrinyi magyar gőzös Marseilleből, 8000 láda narancsal, 867 zsák kávéval, 160 hordó festékekkel, 90 hordó olajjal, 300 bál raffiával, 30 bál bőrrel és 40 láda kénnel; Salerno angol gőzös Hullból, 16 tonna kávéval, 5 tonna olajjal, 8 tonna maggal és 20 tonna vegyes áruval; Matteo Verderame olasz gőzös Licatából, 800 tonna kénnel; Hindustan angol gőzös Rangoonból, 58,377 zsák rizsszel; Freymayne angol gőzös Akyabon, 62501 zsák rizsszel.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern hygienia. Szegényeknek d. e. 8-9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

az elasztikus
PALMA cipősarok

figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

KIADÓ SZOBA.

Egy különbejáratu bútorozott utcai szoba magyar családnál azonnalra vagy május elsejére olesón kiadó. Telefon: 665.

TOZSDE.

	apr. 18 zárlat	Mai ár. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	815.—	811.50
Osztrák hitelrészvény	815.75	814.50
4%-os koronajárás	82.75	81.90
Osztr.-magy. államvasút	709.50	704.—
Lezálogbank	424.—	422.—
Lezámitolóbank	506.50	506.—
Hazai Bank	280.—	280.—
Magyar Bank és Keresk. R.-t.	507.—	506.—
Rimamurányi	657.50	654.—
Salgótarjáni	713.—	709.—
Közuti Vasut.	633.50	630.50
Városi Villamos	323.50	320.50
Adria	615.50	615.—
Déli Vasut.	100.—	—
Magyar Cukoripar	23.5.—	—
Rizsgyár	3930.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	12.64	12.62
Búza májusra	12.54	12.59
Búza október	11.46	11.52
Rozs áprilisra	10.45	10.43
Rozs októberre	8.82	8.87
Zab áprilisra	8.—	8.16
Zab októberre	7.85	7.89
Tengeri májusra	6.80	6.77
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	615.50	612.75
Magyar hitelrészvény	812.—	810.—
Osztrák magyar államvasut.	709.—	702.75
Déli Vasut.	—	175.—
Alpesi	825.50	820.—
Skoda	—	760.—
Osztr. koronajz.	82.90	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kö- szek átlagár.
Fiumei 4%-os kölesönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	235.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékszövet.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Alt. Forgalmi t. t. régi	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	304.—
Navigazione Libera Triest	589.—
Osztrák Lloyd	619.—
Stabiliscento Tecnico	9825.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	405.—
I. Trieszti Rizsgyár	540.—
„Kerka“ járműv. vizművek r. t.	135.—
Spalato Portland Cement	340.—
Assicurazioni Generali	900.—
Riunione Adriatica	3890.—

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István

Dupla-

malátasört

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korönyi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szakteknitely.

Kapható:

Frissított palaczkokban minden füzre és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Richter cipői

legelegánsabbak és a legjobbak

RICHTER FERENC cipésmester Fiume Corso 37,
Via Municipio 2 és Abbazia Reichstrasse 39.

Távirat — Telefon.

Beteg a király.

BUDAPEST, ápr. 20. A Magyar Távirati Iroda tegnap délután rendkívüli kiadásban közli: Illetékes forrásból arról értesülünk hogy a királynak 14 nap óta tartó hurutos bántalmái nem csökkentek, ami miatt szükségessé vált, hogy dr. Kertzl orvoson kívül Ortner tanár is megvizsgálja Ő Felségét. Az orvosi konzilium megállapította, hogy a király légzőszerve van megtámadva, amely hőemelkedéssel és köhögési ingerrel jár. Egyébként Ő felsége ereje és étvágya kielégítő, munkáját a megszokott módon végzi és tegnap délután kihallgatáson fogadta a Stájerh. miniszterelnököt is Montenuovo főudvarmestert.

BÉCS, ápr. 20. Ő Felsége az éjelt jól töltötte, reggel megjelentek nála az orvosok és megvizsgálták. Azután fogadta Montenuovo és Tisza Istvánt, ami annak a bizovitéka, hogy aggodalomra nincsen ok. Ennek dacára valószínű, hogy a tervbe vett budapesti látogatás elmaradt.

BÉCS, ápr. 20. Ő Felsége ma a szokott időnél egy fél órával későbbben kelt, majd dolgozó szobájába vonult is ott a karosszékben fogadta az orvosokat, akik elrendelték, hogy Ő Felsége maradjon a szobában is függesse fel a sétalkocsizást is.

BÉCS, ápr. 20. A ma délelőtt tartott orvosi tanácskozásba bevonták Paar oróf főhadsegédet és Montenuovo főudvarmestert. Ezen abban állapodtak meg, hogy hivatalos jelentést adnak ki, mely ariasztó hírek terjedjenek el.

BÉCS, ápr. 20. Délelőtt 10 órakor Berchtold gróf külügyminiszter kihallgatáson jelent meg Ő Felségénél.

BÉCS, ápr. 20. A hivatalos orvosi jelentést délelőtt adták ki. A bulletin szerint Ő Felsége hőmérséklete 38 fok, jobb tüdőcses lobbia van. Reggel a király a szokásos reggelit vette magához. Éjszaka a nyugtalan volt, mert a köhögési mozer több ízben felébredteté. A haj 14-én kezdődött, de eddig sima lefolyásnak bizonyult, csak egy kevés láz mutatkozott. Ő Felsége közérzése kielégítő.

BÉCS, ápr. 20. Beszéltek, hogy Ő Felsége betegsége miatt elhalasztják a delegáció üléseit. Ez azonban nem valószínű, hanem nagy valószínű, hogy a trónörökös utazik Budapestre és ő nyitja meg — a király képviselőjében — a delegációt.

BÉCS, ápr. 20. Ferenc Ferdinánd trónörökös délelőtt Bécsbe érkezett, hogy Ő felségének a delegációra vonatkozó utasításait átvegye.

A képviselőház holnapi ülése.

BUDAPEST, ápr. 20. A képviselőház holnapi ülésén Beöthy Pál fog elnökölni. Az ülés napirendjén az ülészakot berekesztő királyi kézirat felolvasása szerepel. Nyomban ezután megnyitják az ülészakot s megválasztják az új alelnököket és jegyzőket.

Bethmann-Hollweg válasza.

KORFU, ápr. 20. Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár Berchtold és San Giuliano sürgönyére ezt a választ küldte: Fogadják legszívesebben köszönetemet megfizető figyelmükért, melyben tanácskozárok kapasan résztesítetiek. Súlyt helyezek arra, hogy csatlakozzam a megelégedésnek ama fokához, amely önöket is eltölti. A barátságos megegyezés igaz öröömömre szolgál. Baráti hívük: Berthmann-Hollweg.

Váradi — kalocsai érsek.

BUDAPEST, ápr. 20. A hivatalos lap egyik legközelebbi száma közölni fogja Váradi Lipót Árpád győri püspöknek kalocsai érsekké történt kinevezését. A győri püspöki szék egyelőre betöltetlen marad.

A püspöki kar saptópöre.

BUDAPEST ápr. 20. Holnap kellene megkezdődnie annak a sajtópörnek, melyet Csernoch János hercegprimás, Váradi Árpád Győri, Mikes János gróf szombathelyi és Glattfelder Gyula dr. esanádi püspök indított A Nap ellen a munkapárti választási kasszába való állítólagos pénzadományok szelvénytételé miatt. A törvényszéki tárgyalás azonban valószínűleg nem tartják meg, mert Kuskó Dezsőnek, a hír szerzőjének sikerült a megnevezett főpapokkal olyan megállapodásra jutni, hogy azok vissza fogják vonni a vádat.

Leégett vasuti gépműhely.

DEBRECEN, ápr. 20. Ma reggel kigyulladt az államvasutak itteni gépjavitó műhelye. A tűz elhamvasztotta az óriási műhelytelepet. A kár két és fél millió korona.

Tisztujtás Szegeden.

SZEGED, ápr. 20. Tegnap volt itt a városi tisztujtó közgyűlés, melyen a régi városi tisztikart választották meg. Lázár Gy. polgármestert szintén megválasztották.

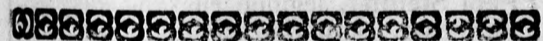
Akasztás Gyulafehérvárt.

GYULAFEHÉRVÁR, ápr. 20. Mint hogy a kuria helybenhagyta az ítéletet Rózser György ellen, aki a múlt évben szülőit gyilkolta meg, Bali Mihály hóhér és em berei ma megérkeztek ide és a fogházban szálltak meg. Az akasztás szerdán hajnalban lesz a fogház udvarán.

San Giuliano otthon.

ROMA, ápr. 20. San Giuliano márki, külügyminiszter tegnap délután 1 óra 5 perckor megérkezett. Az állomáson Borsarelli miniszteri titkár, több más miniszteriumi tisztviselő s az osztrák-magyar-nagy követség egyik tanácsosa fogadta.

—o—

- o Torretta városrészben jutányos áron o
- o ELADUNK HAZÉPÍTÉSRE o
- o ALKALMAS TELKEKET o
- o megfelelő építési kölcsönt megszerez- o
- o zük. o
- o Vizvezeték, esatornázás, vilanyvilágítás o
- o Felvilágosításokat adnak alantí o
- o eimen: o
- o Néplakásokat építő r. t. o
- o Via Carlo Goldoni 1. a dohánygyár mö- o
- o gött. Telefon: 10—21. o

Hámori László merénylője.

ARAD, ápr. 20. Mladinnak, aki Hámori László képviselő ellen gyilkos szándéku merényletet követett el, nemsokára a bíróság elé kell állania. A merénylő védője 60 uj tanut jelentett be, egyben védenca szabadlábra helyezését kérte, de a bíróság a beadványban foglaltakat elutasította.

Katasztrófa a repülőversenyen.

BUC, ápr. 20. Tegnap délután az itteni repülőversenyen rémes katasztrófa történt. Deroye és Bidot aviatikusok aeroplánjai összeütköztek, kigyulladtak s lezuhantak. Deroye és utasa, egy Dalbin nevű ember, szénné égett, Bidot egyik lábát törte, Peladen nevű utasa pedig a vállán sebesült meg.

Mégis háború?

WASHINGTON, ápr. 20. Huerta mexikói elnök visszautasította az Unió békeajánlatát. Erről táviratban értesítették a furdzó Wilson elnököt, aki azonnal 22 torpedóuzót küldött a mexikói partok felé. Egyben intézkedett, hogy ma délutánra tanácskozásra gyűljön össze a kongresszus, mely a háboru megindítására ad majd felhatalmazást. A külügyi hivatal értesíti az összes hatalmakat, hogy háboru esetén az Unió nem vállal felelősséget a Mexikóban élő külföldiek biztonságáért.

Feleséggyilkos tanító.

PÁRIS, ápr. 20. Brestből rémes gyilkosság hírére hozza a táviró. Le Bihan községi tanító azt hitte, hogy a felesége megcsalja s ezért valósággal üldözte. Az asszony tegnap egyik szomszédjének elpanaszolta rettenetes helyzetét. Éppen akkor érkezett haza a férj, aki felesége panaszkodását hallva, annyira dühbe gurult, hogy puskájáért ment s le akarta löni az asszonyt. E pillanatban azonban dősebb fia odaugrott s megragadta a puská csövét. A dühöngő ember lőtt, de a golyó nem talált. A megrémült asszony karjába vette fiatalabb gyermekét s el akart menekülni, de férje utána rohant s közvetlen közelből reá lőtt. A golyó átfurta a szerencsétlen nő szívet s rögtöni halálát okozta. A gyilkos önként jelentkezett a csendőrségnél s ezekkel

HENTESÁRUK OLCSÓ BEVASÁRLÁSI FORRÁSA!

Ismert zamatos jó ízű, füstölt és perszelt hentesárúk, u. m. kolbász, sonka, szalonna, zsir stb. nagyban és kicsinyben.

A BÉKÉSGYULAI HAZI HENTESÁRU KIVITEL FIÓKJA FIUMÉBAN (Tulajdonos: ifj. Balogh József fia) Nagyvásárcsarnok 14. sz. fülke. Telef. 8-67.

Szabó Antal, üzletvezető. Tisztességes fiu tanoneul felvétetik.

—o—

a szavakkal jelentette be tettét: „Megöltem a feleségemet, mert megcsalt és lehetetlenné tette érvényesülésemet!”

Görögország dreadnoughtot rendelt.

ATHÉN, ápr. 20. A kormány rendeletet adott Romanos párisi nagykövetnek az egy dreadnoughtra vonatkozó rendelés aláírására. A dreadnoughtot a Lorraine mintájára fogják megépíteni.

Osztrák-orosz határrendezés.

BÉCS, ápr. 20. Sennussin orosz vezérkari ezredes az orosz külügyminisztérium több tisztviselőinek kíséretében tegnap Bécsbe érkezett, hogy az osztrák-orosz határrendezés dolgában befejező tárgyalásokat folytasson. Az ezredes, a ki mellé egy osztrák-magyar vezérkari tisztet osztottak be, ennek, valamint az orosz külügyminiszteriumi tisztviselőknek kíséretében tegnap megjelent a külügyminiszteriumban és hosszabb tanácskozást folytatott az Albáziából visszatért Maschio báró első osztályfőnökkel.

Harc katonák és banditák között.

PALERMO, ápr. 20. Poggia-Reale közelében karabélyos őrzőjárat és hét utonálló között harc kerekedett. A rablók tüzelni kezdtek és az egyik katonán több súlyos sebet ejtettek. Mintegy ötven lövést tettek az őrzőjáratra s azután elmenekültek. A megsebesült katona rövid idő múlva meghalt.

Albániából.

KORITZA, ápr. 20. Az albán csendőrség egy nagyobb csapata hollandi tisztek vezetése alatt elhagyta Elbasszánt és dél felé vonult. A csendőrség megerősíti a déli városokat és azután Tepeleni Premeti és Argyrokasztron ellen vonul.

KORITZA, ápr. 20. A harc most Koritzából délre folyik. Menekülőik beszélik, hogy ezerhatszáz epiróta egy görög kapitány vezetésével Leskovik ellen vonul. Nem valószínű, hogy Koritza ellen újabb támadást intézzenek. Koritzában erősen készülnek a védelemre s lehet, hogy az albán csapatok, mihelyt megerősítést kapnak, az epirótákat megtámadják.

Az epiruszi mozgalom.

SZALONIKI, ápr. 20. A Biglisztából érkezett legutóbbi táviratok szerint Zografosz elrendelte, hogy a görög szabad csapatok és bandák vezetői elégedjenek meg azzal hogy embereiket összegyűjtik és további tervektől tartózkodjanak. Alkalmatlan pillanatban Zografosz maga instrukciókat fogadni nekik. Az epiruszi mozgalom vezetői, akik a legutóbbi időben Kastóriából többrendbeli segítségét kaptak, elhatározták, hogy Bigliszta kiürítése után Kasztóriában ütik fel főhadiszállásukat.

Uri és Női Fodrászterem.

Fiume, Viale Deak 2, kapucinus-ház. Telefon 17-04.

Borotválás, hajmoás, hajápolás modern módszer szerint. Női estélyi fésülések, ondulálás, manikürözés. Telefonhívásra rögtön jön. Kifogástelen kiszolgálás.

Cargnelli Frigyes.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D. gyógyszer-tárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

KÖZGAZDASÁG.

+ **A pólai szállítások feltételeiről.** A pólai arzenál által hirdetett pályázati felhívásban 21 csoportban kiírt szállítások tekintetében az ajánlati határidők május 11-20-ig állapították meg. Ezen határidőkre nemcsak abból a szempontból kell az érdekelteknek ügyelniük, hogy ajánlataik benyújtásával el ne késsenek, hanem azért is, mert a bekívánt áruminták legkésőbb 28 nappal az ajánlati határidő előtt terjesztendők be és így az a cég, mely az árumintát idejében be nem küldi, ajánlatával figyelembevételre nem számíthat. A szállítás kiadása elsősorban a kvóta arányában és csak azután fog annak egész terjedelmére nézve kiadatni, ha a másik állam országaiból nem érkeznek kedvező ajánlatok.

+ **Szerb szubvenció olasz hajóstársaságnak.** A szerb kormány az elmúlt napokban elhatározta, hogy a szerb kivitelű cikkek forgalmának előmozdítására Szalonikiből rendszeres hajóforgalmat létesít Olaszország, Málta és Egyiptom irányában, és e célból valamely külföldi hajóstársasággal megállapodást köt a szóban lévő járatok berendezése végett. Szerbia ezáltal természetesen ismét mellőzte a kettős monarchia hajóstársaságait -s egy szicíliai tőkés-ekből álló társasággal kötötte meg a szerződést. Az új hajóstársaság egyelőre ávi 130.000 dinár szubvenciót fog élvezni a szerb kormány részéről, ez a támogatás azonban a járatok szaporításával és a fongalom emelkedésével gyarapodni fog. A szerb újságok most nagy kárörömmel állapítják meg, hogy Olaszország minő erős kereskedelmi versenyt fejt ki Ausztria-Magyarországgal szemben. Amíg politikai tekintetben a kettős monarchia Olaszországgal egyetértőleg és karöltve jár el, addig az olaszok erősen rátorpedóznak a magyar gazdasági téren Ausztriát és Magyarországot következőt és állandóan elnyomják. És hogy Olaszországnak ez a törekvése mily sikeres jár, ezt igazolja az a tény, hogy Ausztria-Magyarország a megmaradt balkáni kereskedelmi piacokról egymásután kénytelen lemondani. A szerb lapoknak ezt a megállapítását sajnálattal kell nekünk is igazolnunk.

+ **Olaszország külső kereskedelme.** — Olaszország bevitele, mint Rómából jelentik, az év első három hónapjában 881.8 millió lira volt, vagyis 15.5 millióval kevesebb, mint tavaly a megfelelő időszakban. Kivitele ugyanakkor 607.3 millió lirát tett, vagyis 35.6 millió lírával többet, mint tavaly. Egészben véve tehát Olaszország árumértéke 51.1 millió lírával javult az év első negyedében.

+ **Az Adria m. kir. tengerhajós r. t.** hajói közül az Adria ápr. 17. indult Triesztből Marseillebe B vonalon. Az Andrássy ápr. 16. indult Valenciából hazafelé A vonalon. Az Arad ápr. 14. indult Palermóból Gibráltár, Bordeaux és Rouenba. Az Árpád ápr. 14. indult Las Palmashól hazafelé északafrikai vonalon. A Balaton ápr. 10. óta Santosban kirakodik és berakodik. A Báró Fejerváry ápr. 11. indult Fiuméből Falmonthba. A Báthori ápr. 14. haladt el Gibráltár mellett Fiuméba menet. A B. Kemény ápr. 16. indult Glasgowból Malta és Adriai tengerbe. A Buda II. ápr. 17. óta Rotterdamban kirakodik, onnan Brisztol Chanellba megy, hol Fiuméba fog rakni. A Carola Oranban berakodik északafrikai vonalon kifelé. A Deák ápr. 14. indult Fiuméből Liszszabon, Leixoes és Antwerpenbe. A Duna ápr. 16. indult Nemoursból Malta, Fiume és Triesztbe. A Ferenc Ferdinánd dec. 31. vizire boesájtatott. A Ferenc József Kir. ápr. 17. indult Triesztből Fiuméba északafrikai vonalon. A Jókai ápr. 10. óta Anconában kirakodik. A Kálmán Király ápr. 17. indult Fiuméből Milazzo, London és Rotterdamba. A Kassa Fiumében berakodik Marseille és

Spanyolországba A vonalon. A Kolozsvár ápr. 16. indult Bariból Marseille és Spanyolországba. A Lederer Sándor Nápolyban berakodik hazafelé. A vonalon. A Mátyás Király Nápolyban berakodik Marseillebe B vonalon. A Nagy Lajos ápr. 11. indult Marseilleből Glasgowba. A Rákoczy Genuában berakodik hazafelé B vonalon. A Stefánia ápr. 15. óta Fiuméba berakodik Milazzo, Termini, Palermo, Brest, Dunkerque és Rouenba. A Szápáry Maltában berakodik libyai vonalon hazafelé. A Széchény ápr. 14. óta Kardiffban berakodik Velencébe. A Szegegy ápr. 17. óta Genuában berakodik Braziliába. A Széll Kálmán ápr. 11. óta Kheronban berakodik, onnan Odessza és Rotterdamba megy. A Szent István ápr. 16. óta Carthagenában kirakodik, onnan London és Antwerpenbe megy. A Szent László Portoferraionban berakodik A vonalon kifelé. A Tibor ápr. 15. óta Fiumében berakodik Malta, Girgenti, Bordeaux és Glasgowba. A Tisza ápr. 16. indult Bariból libyai vonalon kifelé. A Zichy ápr. 5. óta Fiumében javítás alatt van. A Zrinyi ápr. 16. indult Cataniából Fiuméba B vonalon.

+ **Az Atlantica Tengerhajós Részvénytársaság** hajói közül az Atlantica gőzhajó elhaladt Perim mellett Hullba, a Budapest gőzhajó Buenos-Ayresben kirakodik, a Fiume gőzhajó utban van Kardiffból Kolastinebe, a Gróf Khuen Héderváry gőzhajó megérkezett Szulinába, a Gróf Serényi Béla gőzhajó Bombayban rakodik Dunkirk részére, a Hunnia gőzhajó Kardiffban száraz dokkban van a Kossuth Ferenc gőzhajó elhaladt Konstantinápoly mellett Rotterdamba, a Morawitz gőzhajó Rosarióban kirakodik, a Polnay gőzhajó utban van Gibráltárból a Dunába, a Sztérenyi gőzhajó Buenos-Ayresben kirakodik.

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróig csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyisint Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyjirodája.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnire vasuti állomástól.

Kitűnő konyha és árnyas kert. Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Óriási választék!

Legnagyobb jutányosság!

Kiváló megbízhatóság!

Nagyban! Kicsinyben!
Szabott árak!

Az

idényre

mesés nagy választékban megérkeztek:

Női szövetek — Selymek — Női- és gyermek konfekciók — Gyapotárak és diszitések — Szőnyegek és függönyök. —

Legfrissebb Skót selyem. Román selyem. Brokát éponge Női kosztümök. Francia és hazai modellű kabátok.

Alkalmi árak:

Gyapjuszövetek, dupla magasság 120 cm. méterje K 1.95
Gyapjukrep legujabb divat, minden modern színben méterje K 2.40
Eponge szines, vonalozott, legfinomabb minőség méterje K 1.90
Bonne-Femme tüllből, aplikációval, darabja K 2.50
Brise-Bise tüllből, aplikációval párja K 1.30
Női kosztümök selyemmel bélelve, legujabb modellek á K 25.—

Tisztelettel

Weiss M.

FIUME

csak Corso 11.

TRIESZT Corso 9. BÉCS.

Szabott árak!

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Április 15-től április 30-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződötött elsőrangú attrakciók fellépte.

MOZGÓ FÉNYKEP. Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

Uj nagy Butorárúház!

Mielőtt butort vásárol tekintse meg raktárunkat! Barmulatos olcsó árak! Nagy raktár minden kivitelben!
Ebédlő, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyáruház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich palota

Austro-Americana

FIUME, Via Negozianti 5.

Rendszeres gyorsgőzjáratok

**TRIESZT—NEW-YORK és
TRIESZT—KANADA között**

Kajut utasok felvétele a földközi tengeri kőutazásokra és **Dél-Amerikába.**

Tungsram lámpa darabja 1.20 K.

Elvállalja gáz- és villanyvilágítás, valamint vízvezeték bevezetését. Nagy raktár a gázvilágításhoz szükséges eszközökben, padlók, automobilon s más gépek részére való olajakban. Fichtolin készülékek, gázolin, petróleum és naftára járó gépek. Legujabb gyártmányok. Arusítás kicsinyben és nagyban igen jutányos árak mellett.

Kedvező fizetési feltételek.

BARBETTI ÁGOST - FIUME

Távíratcim: BARBETTI Via R. Sanzio. Telefon szám 14-55.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12. II. em.

A legujabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telef. 11-89.

Egy tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Irodakisasszony

magyar nyelvismerettel, szép írással, felvétetik. Ajánlat „Irodakisasszony“ jelígre kiadóra intézendők.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - tássaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYITO

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságot a gyár kezkeskedik

x **Jó éjszakát** szerezhethet magának mindenki, ha a hálószobáit a „Löcherer Cimexin“-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a „Löcherer Cimexin“ nem csak a poloskát, és annak petéit pusztítja el rögtön; de megsabadít a ruszli, sváb és hangyáktól is; a molykártól pedig a szörme ruhákat teljesen megóvjá. Beszerezhető: Dr. Mizzan Adorján gyógyszer-tárában és a készítőnél „Löcherer Gyula“ gyógyszer-tárában Bártfán.

Dr. Mahler Sanatóriuma ABBAZIA

Szív-, ideg-, nőbetegek, vesebajosok s **üdüzők részére.**

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belbajoknál. Hízaló gyógymód

Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvízgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és villamosfürdők. Zander-intézet. Modern kényelem. Mérsékelt árak.

De La Ville

SZALLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kavéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estéknként **BARCZA JENŐ** hírneves cigányzenekara hangversenyez.

Tulajdonos: BUDAI KÁROLY.

Uj nagy butorraktár

Via Galileo Galilei N.º 2 a Dániel mólóval szemben.

Nagy raktár fényezett butorokban, egyes darabokban is valamint fényezett és matt butorokból álló szobaberendezésekben, közepes árak mellett.

Vasbutorok, ablakredőnyök különlegesség fényezett székekben. Mindennemű kárpitosmunkák, javítások is elvégeztetnek.

Alacsony árak.

Az n. é közönség pártfogásába ajánlja magát.

Tomisich Ignác.

A görzsi asztalos- konzorcium és a Mirkovics-cég volt ügynöke.

Vizhatlan esőköpenyek.

Urak részére 24 K.-tól feljebb
Hölgyek „ 24 „ „

Esőköpenyek gyermekek részére; tanulóknak igen praktikus,

12 Kor.-tól feljebb.

Nagy választék

pénzügyőrök rendőrök, vadászok stb. részére való köpenyekben.

Árjegyzék ingyen.

Haas Leopold

Telef. 12-67.

FIUME

CORSO 6.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is **HERSKOVITS S. butorkereskedőnél**

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

Asszonyok felvétetnek

jo fizetéssel napi másfél órai délutáni ujságkihordásra „A Tengerpart“ kiadóhivatalában Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.

Catti György utoda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkjei s szépitőeszközök stb. sfb.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).